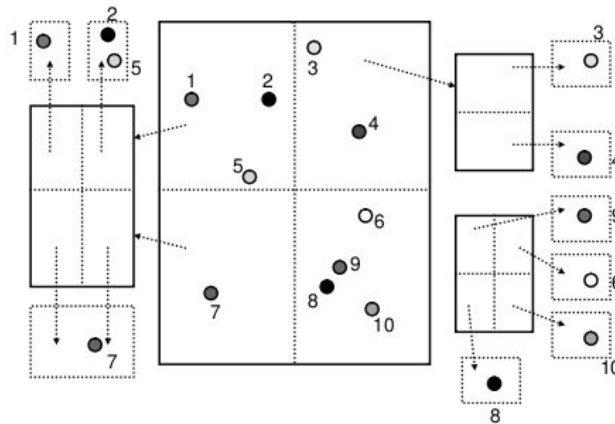

2013/2014 řádný termin

Two level grid file

- Grid file na vrchní úrovni (kořenový adresář) adresuje do grid files na druhé úrovni (pod-adresář).
- Změny jsou častěji lokální, ale k nelokálním může stále docházet

K-D Tree

- Prostor je dělen hyper-plochami na nejvyšší úrovni (rovnoběžné s osami)
- Každá plocha musí obsahovat alespoň jeden bod dat
- vkládání, hledání - ok
- mazání - problém
- jen body

Relační, objektová a objektově-relační DB (období, základní charakteristika, datový model, dotazovací jazyk a výpočetní model)

Relačná - Od 80. let získaly převahu nad síťovými a hierarchickými.

Vlastnosti:

- standardizovaný - SQL (od 1986)
- relační model dat, formálně zavedené od Codda
- představují ho tabulky obsahující relace
- podpora výrobců DB produktů

Nevýhody:

- velmi omezená množina datových typů hodnot
- pro vztahy M:M je nutná vazebná tabulka

- žiadne referencie či ukazovatele

Model dat:

- relačný
- kolekcia tabuliek
- vzťahy tabuliek vyjadrené pomocou cudzích a kandidátnych kľúčov

Dotazovací jazyk:

- SQL
- neprocedurálny, deklaratívny

Výpočetní model:

- založen na hodnotách ve sloupcích tabulek
- žádné reference či ukazatele
- jednoduchá navigace po tabulce pomocí kurzoru

Objektová - Na konci 80.let vliv paradigmatu OO programování

-> vznik OO DB (tj. perzistentního uložení objektů). V objektové databázi by SŘBD neměl povolit:

pokud výsledek jedné z operací je objekt s parametry, který nelze v daném SŘBD uložit

(výsledek

operace nelze popsat objekty v DB).

Vlastnosti:

- modelovanie a vytváranie perzistentných dát ako objektov
- nenahrádzajú, dopĺňujú relačné (kombinácia obidvoch sa nazýva objektovo-relačná DB)

Výhody:

- vzťahy M:M sa dá vytvárať priamo
- navigácia po objektovej štruktúre pomocou referencií prostredníctvom OID
- atribúty objektov môžu byť iné objekty (zložené typy, ADT - abstract data types)

Model dat:

- objektový
- jednoznačný OID(objekt ID) pre každý perzistentný objekt
- podpora ADT, zapúzdrenia, polymorfizmus
- atribúty môžu byť iné objekty
- vzťahy objektov pomocou referencií

Dotazovací jazyk:

- väčšinou bežné objektové jazyky
- snaha o standardizáciu (jazyk OQL od ODMG)

Objektovo-relačná - Cílem je spojit výhody relačního a objektového modelu.

Výhody:

- snaha o obohatenie tabuliek o objektovú orientáciu
- navigácia po tabuľkách pomocou kurzoru aj referencií

Model dat:

- tabulky nemôžu byť normalizované (porušujú prvú normálnu formu)
- obecnnejšie (vnorené) relace (nested relational model)
- data stále v tabuľkách, ale hodnoty môžu mať bohatšiu štruktúru - ADT
- ADT zapúzdruje data aj operácie
- OID umožňuje definovať nové typy vzťahov medzi tabuľkami
- navigácia pomocou kurzoru a referencií

Dotazovací jazyk:

- v štandarde SQL-1999

Výpočetní model:

- navigace po tabulkách pomocí kurzoru i referencií

Snímková DB + dotaz

- každý snapshot popisuje stav světa v konkrétním časovém okamžiku. Relace uspořádání potom definuje tok času.
- Jinak: Snímkový model DB je takový, ve kterém je každý stav DB opatřen časovým razítkem, obsahuje snímkovou tabulku (SNAPSHOT). Temporální DB tedy vlastně používá funkci mapující čas na stav databáze (viz fce dole...).
- Temporální DB je potom funkce typu

$$\blacksquare T \rightarrow DB(D, \rho) \text{ (každý čas se zobrazí na některý snímek databáze ve kterém je stav DB k tomuto času)}$$

- T... time
- D... data
- ρ ... databázové schéma

$$\blacksquare \text{ datové typy } T \rightarrow (D_n \rightarrow bool)$$

- zaznamenává stav dat v jistém okamžiku
- Relace uspořádání nad těmito snímky tvoří tok času... historii (posloupnost stavů - snímků).
- Historie databáze je také snímkový model.
- Problém, pokud se dotazuje na "všechny okamžiky, kdy platilo, že ...".

(tj. všechny okamžiky, kdy byla podmínka v rámci DB platná - musel by se kontrolovat každý snímek databáze).

Dotaz:

exists y (isUsed(x, y) && $\diamond ((NOT rep(y)) \&\& \diamond (crash(y))))$

isUsed(a, b) řidič a používá auto b, rep(y) auto opravováno, crash(y) nehoda auta vyžadující opravu

♦ (crash(y)) - auto malo niekedy v minulosti nehodu vyžadujúcu opravu

(NOT rep(y)) - auto nebylo opravované

♦ ((NOT rep(y)) && ♦ (crash(y)) - pre auto y niekedy v minulosti platilo, že nebolo opravované a že niekedy v minulosti malo nehodu, ktorá si vyžadovala opravu

isUsed(x, y) - vodič x používa auto y

exists y (...) - existuje také auto, že ...

jednou vetou teda: Najdi všetkých soferov, ktorí soferuju auto, ktoré bolo burané ale nebolo opravené (správne?) - asi jo

Realms + řeší úplně problém diskretizace?

Realms - Úplné deskriptory

- Souhrnný popis všech objektů
- Každý koncový bod je bodem sítě
- Žádný vnitřní bod není zaznamenán v síti
- Žádné dvě úsečky se neprotínají
- Problémy s číselnou reprezentací
- Problémy s daty obsahujícími průsečíky, které ale nemusí být v síti
- Řešení: Segmenty do obálky – segmenty v obálce nikdy nemohou přeskočit přes bod mřížky

Množina bodov, úsečiek, prípadne vyšších celkov, ktoré majú tieto vlastnosti:

1. každý samostatný bod je bodom siete (přesná citace slajdů: každý (koncový) bod je bodem sítě)
2. každý koncový bod úsečky je bodom siete
3. žádný vnútorný bod úsečky nie je zaznamenaný v sieti
4. žiadne dve úsečky nemajú priesečník ani sa neprekrývajú

Deskriptory tvoria základ pre priestorové dátové typy. Popisujú konečnú množinu bodov a nepretínajúcich sa úsečiek nad diskrétnym oborom. V podstate sa jedná o [rovinný graf](#)

//problém diskretizace?

Opět je zde problém s diskretizací, ne vždy je reprezentace dostatečná → **řešení:** *segmenty do obálky* (Pokud by se měly dvě úsečky křížit, je každá rozdělena na dva segmenty a jejich průsečík se stává koncovým bodem těchto segmentů - z pohledu uživatele databázového systému se tam však stále nachází 2 úsečky s průsečíkem.

Protože přidáváním dalších průsečíků se segmenty mohou stále více vzdalovat svému původnímu umístění, některé body mřížky (tudíž body na které se můžeme dotázat) se mohou dostat na opačnou stranu od úsečky a změnit tak výsledek operace. (Např. zda bod leží uvnitř polygonu.) Je proto vytvořena obálka, v rámci které se segmenty úsečky musí pohybovat.)

Temporální integritní omezení

uzavřené formule prvního řádu temporálního dotazovacího jazyka definují integritní omezení

- Použití integritních omezení - zachycení sémantiky DB aplikace, návrh DB - normální formy - dobrá schémata bez anomálií a dobrá dekompozice
- Historie H splňuje omezení O jestliže je O pravdivé v každém stavu H
- Konečná historie H potenciálně splňuje omezení O jestliže může být rozšířena do nekonečné historie tak, že splňuje O
- Důvod zavedení: ukládání pouze "významných" dat
- Implementace tak, že se při každé změně testují integritní omezení nad Historií H

Definovat vnoření dvou R-ploch + netriviální obrázek

R-cyklus je uzavřená lomená úsečka, která je vytvořena podle pravidel ukládání deskriptorů, kde

- lomená úsečka je tvořena posloupností n úseček (s_0, \dots, s_{n-1})
- konec úsečky s_i je shodný se začátkem úsečky $s_{(i+1)\%n}$.
- Přitom se žádné dvě různé úsečky s_i, s_j nikde neprotínají.

R plocha f je dvojice (c, H) taková, že c je R-cyklus, $H = h_1, \dots, h_m$ je množina R-cyklů a platí

- $\forall i \in \{1, \dots, m\} : h_i$ je hranově vnořený v c
- $\forall i, j \in \{1, \dots, m\} : i \neq j : h_i$ a h_j jsou hranově disjunktní;
- žádný jiný cyklus není možné ze segmentů popisující plochu f dále vytvořit.

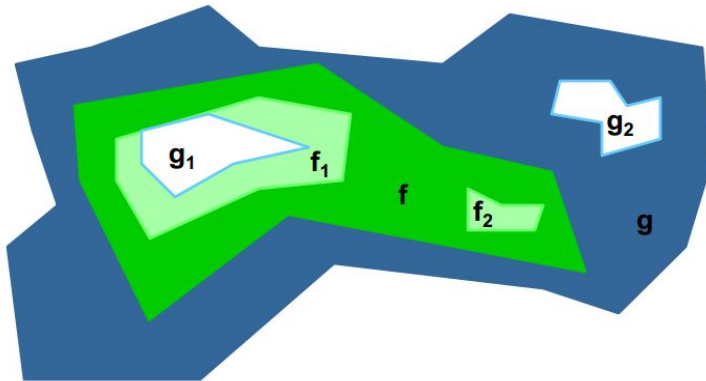
Pozn.: poslední podmínka zaručuje jednoznačnost reprezentace.

Plocha f je plošně obsažena v g

Mějme 2 R-plochy $f = (f_0, F)$ a $g = (g_0, G)$. f je plošně obsažena v g , když platí:

- f_0 je plošně vnořený v g_0 a zároveň:
- $\forall g \in G :$
 - g je plošně disjunktní s f_0 nebo
 - $\exists f \in F : g$ je plošně vnořený v f

Příklad

Kolář © 2000 - 2002

103

Jaké jsou pravidla a predikáty deduktivních DB

Pravidla

- Odvozená pravidla - jsou to pouze dotazy/pohledy na data v DB
- Rekurzivní x nerekurzivní
- Pravidla s více stranami

Predikáty

- explicitně uložené
- implicitně uložené (odvozené odvozujícími pravidly z explicitně uložených predikátů)

**není to spis pravidla - rekurzivní/nerekurzivní,
predikáty - OUP/EUP?**

Důkazní (syntaktická)

- Axiomy: explicitní data, implicitní informace, která může být odvozena z EUP (explicitně uložené predikáty) či OUP (odvoditelně uložené predikáty)
- Negace - pozitivní i negativní predikáty
- Důkaz: Všetky fakty odvozené pomocí OUP jsou odvozené pomocí modus ponens
- uplatňuje se dopředná odvození (axiomy → teorém)

Modelová (sémantická)

- pravidla definují možné modely
- dokazuje se přiřazením hodnot proměnným
- Interpretace: predikát přiřazuje pravdu/nepravdu každé možné instanci

- modelem množiny pravidel je interpretace, kde jsou všechna pravidla pravdivá (tj. nezávisí na hodnotách proměnných)

Minimální model (M_k)

- M_k je podmnožinou všech modelů (tj. z M_k je možné odvodit ostatní modely)
- NEexistuje model $M \subseteq M_k$ (tj. obsahuje řešení)
- systémy s negací - víc minimalních modelů

Uspořádání modelů

- uspořádáme modely v takovém pořadí, aby $m_i \subseteq M_{i+1}$
- minimální model je první v pořadí

Výpočetní

- vypočítání pravdy/nepravdy pravidel
- algoritmus na vyhledání důkazu potenciálního faktu
- typicky používá PROLOG
 - to co prolog považuje za pravdivé nemusí být vždy model
 - v mnoha případech poskytne minimální model

DATALOG

- Relační jazyk bez negace s rekurzí
- Integrace DB a PROLOGu
- Pravidla jsou posloupnosti operací relační algebry
- Predikáty definují relace
- DB
 - EUP = relace v DB
 - vestavěné predikáty
 - OUP = Hornovy klauzule
- Modelová interpretace
- Dotaz je druhem pohledu
- Prologovské příkazy: atomické formule, predikáty, funkce
- a) bez negací -> výsledkem je minimální model
- b) s negací -> jeden z mnoha minimálních modelů
- SQL v rolid DML je nedostatečné pro tranzitivní uzávěry

Shlukování

- jednorozměrná temporální relace obsahuje shluky pokud je každý fakt spojovaný s nejvýše konečným počtem nepřekrývajících se intervalů
 - je potřebné zaručit, pokud se nad relacemi vykonávají ne-logické operace
- Někdy je potřeba spojit intervaly kvůli dalšímu zpracování (například při výběru sloupců)
- I=0 na sebe navazují bez mezery) a nesoucí stejná data je možné spojit (např. každoroční výkazy při omezení pouze na sloupec adresa).

- zjednodušují selekci, projekci, spojení
- nezjednodušují temporální operace
- Tj místo abychom měli dva řádky:
 - (Hodnota1, [1,5])
 - (Hodnota1, [5,7])
- dostaneme jediný shluknutý řádek:
 - (Hodnota1, [1,7])
- Pozn.: pro více rozměrů času je shlukování nejednoznačné -> problém

Generický dotaz f vzhľadom k $||\cdot||$ je dotaz $||D1||=||D2|| \Rightarrow ||fD1||=||fD2||$

Co znamená ten množinový operator? Čekal bych tam spis implikaci.

- Generičnost dotazů = dotaz je generický, pokud jeho výsledek nezávisí na způsobu uložení dat v DB:
 - pokud je v db uložena fakta (a,[0,3]) (a platí od 0 do 3) nebo (a,[0,2]),(a,[1,3]), tak v první případě se jedná jen o shluknutí intervalů pro fakt a
 - ale pro dotaz: $\exists i,j. \exists x(R(i,x) \ \&\& \ R(j,x) \ \&\& \ i \neq j)$ platí jen v druhém případě, ale v prvním díky shluknutí ne

Bonus - porovnat časy nenalezení položky v kD a adaptivní kD Tree

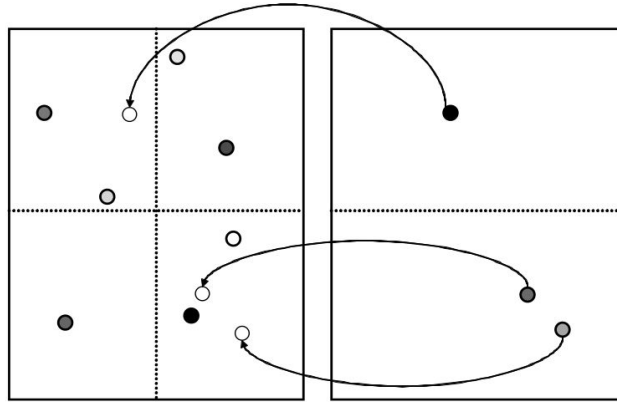
- (ASI) je ten čas rovnaký, lebo sa tak či tak pri neúspešnom hľadaní musí pozrieť v oboch prípadoch až do listov (ale kD jich má min, takže je v tomto rýchlejší?)

2012/2013

1. opravný

Popište Twin Grid file a jeho použití v prostorových databázích

- Dva rovnocenné grid files (primární a přetokový) bez hierarchického vztahu
- Body se umísťují do primárního, pokud je plný (muselo by se dělit) dávají se do přetokového
- Rovnoměrné rozložení dat
- Využití priestoru: až 90% (zlepšení) a bez zpomalení
- Teoreticky možné paralelní vyhledávání.

Vypište objektové rysy SQL99 a pozdějších a jejich použití

- uživatelem definované typy (UDT)
 - obdoba třídy
 - atributy, metody
 - jednoduchá dědičnost
- typ sloupce tabulky může být UDT
 - v tomto případě nemají OID
- (*CREATE TABLE Zamestnanci_fakulty (id INTEGER PRIMARY KEY, zam zamestnanec_t)*)
- odkaz na atributy přes funkce nebo tečkovou notací (*WHERE zam.plat > 20000*)
- typové tabulky
 - tabulka s řádky nesoucími hodnoty strukturovaného UDT
 - každý řádek má OID (hodnota typu REF)
- typ REF (*vedouci REF(zamestnanec_t)*)
 - odkazy na řádky v typové tabulce
 - mají vždy rozsah (scope)
- umožňují zpřístupnit atributy hodnoty strukturovaného typu, kterou identifikují (*SELECT vedouci -> jmeno*)

Co je snímková tabulka - definice vlastností, vysvětlete

- snapshot, statické dotazy, možno modifikovat - *sorry toto je tak vysvetlenie na presne 0 bodov tpco :-D to je jendo ze to je v slidoch, ale ked to niekto napise do pismky tak vie co ma cakat peknu 0*
- *podla mna to ma byt ze to je klasicka relacna tabulka nepodporujuca cas platnosti ani cas transakcie, neda sa dotazovat na cas*
- Je blíže výrokové TL, každá DB popisuje stav světa v konkrétním časovém okamžiku. Relace uspořádání potom definuje tok času.
- Temporální DB je potom funkce typu
- $T \rightarrow DB(D, p)$
- Datové typy: $T \rightarrow (D_n \rightarrow \text{bool})$

- není příliš vhodný pro dotazy typu: "všechny okamžiky, kdy podmínka p byla v rámci DB platná"

$\exists y. \text{ucastnikNehody}(x,y) \text{ AND } \diamond(\exists y. (\text{vinikNehody}(x,y) \text{ OR } \text{udelalPrestupek}(x,y)))$

proč je tam to druhé $\exists y$? nemělo by to být bez toho? -> to druhé $\exists y$ "vytvára" nový y, teda ten y vo vinikNehody nie je to iste y ako v ucastnikNehody

$\diamond(\exists y. (\text{vinikNehody}(x,y) \text{ OR } \text{udelalPrestupek}(x,y)))$ -

existuje človek, ktorý niekedy v minulosti urobil priestupok a bol vinníkom nehody -- ~~Proč? a a ne~~
nebo

Všetci účastníci nehody, kteří v minulosti způsobili nehodu nebo urobili priestupok.

Jak se vyhodnocuje dotaz v deduktivní databázi bez negace - krok po kroku

- nesmí obsahovat negaci
- programy:
 - přeloženy do relační algebry
 - OUP jsou modelem pro pravidla
- pro nerekurzivní program je možné uspořádat pravidla tak, že pokud v p_1, \dots, p_n platí $p_i < p_j$, potom vede cesta z i do j

Vyhodnocení OUP:

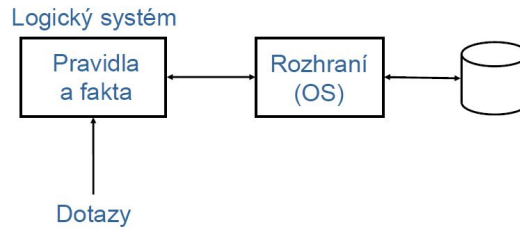
- Pro každé pravidlo r s hlavičkou $\mathbf{p_i}$ je spočtena relace těla predikátu. Jde o operaci spojení výsledků všech podcílů.
- Výpočet samotného $\mathbf{p_i}$ je projekcí relace těla predikátu na proměnné korespondující s hlavičkou s tím, že dochází ke sjednocení výsledků pro všechny kombinace.

Relace definovaná tělem pravidla:

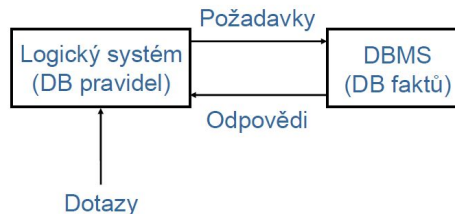
- relace r pro q :- p_1, \dots, p_n .
- P_1, \dots, P_N jsou relace pro p_1, \dots, p_n .
- $P_j = \{(a_1, \dots, a_n) \mid p_j(a_1, \dots, a_n) \text{ je splněno}\}$
- Podcíl je splněn pokud:
 - je-li to běžný podcíl (EUP či OUP), potom S je tvaru $p(b_1, \dots, b_n)$ a (b_1, \dots, b_n) je n -tice v relaci P korespondující k p
 - je-li to vestavěný podcíl potom S je aritmetická relace, která je splněna

Jaké existují typy deduktivních Databází a jak se implementují

- integrované (homogenní) - jeden integrovaný systém spravuje EDB i IDB - data, i odvozování
 - čistě logické
 - pokročilé logické
 - fakta a pravidla na sekundárním paměťovém médiu

- nedostatky: reprezentace faktů a pravidel stejným způsobem může být zavádějící (různá velikost, různá správa)
- složené (heterogenní) - pro data je použit relační DBS (back end, pro EDB) a pro odvozování logický systém (front end, pro IDB)
 - interpretované - interpret vyhodnocuje dotaz a dotazuje se v případě potřeby relačního DBS => častá interakce, na nízké úrovni
 - kompilované - logický systém přeloží dotaz do nezávislého programu, který potom relační DBS vyhodnotí, komunikace mezi oběma systémy je na vysoké úrovni

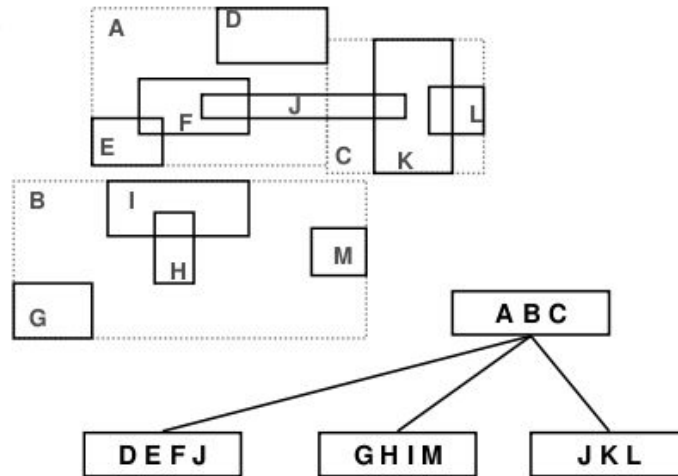

Jaké problémy se řeší při ukládání prostorových dat (ne jak se resi), jaky byste zvolili způsob ulozeni prostorovych dat a jaky by byl efekt tohoto ulozeni.

- reprezentácia priestorových datových typov
- algoritmy a operácie nad priestorovými datovými typmi
- Problém reprezentace souřadnic: nejsme schopni zachytit reálná čísla (jen diskrétní prostor).
- Problémy s číselnou reprezentací
- Problémy s daty obsahujícími průsečíky, které ale nemusí být v síti

řádný

- ***R+-tree ve vztahu k prostorovym DB -popis, vlastnosti**
 - Zástupce metody ořezávání.
 - Je podobný R-Tree, ale namísto překrytí dělí objekty na části
 - Pokud objekt zasahuje do více buněk, které nesousedí, je třeba vložit buňku pro střední část nebo rozšířit jednu z buněk (může nastat problém).

DB s casem platnosti -popis, vlastnosti a jednou vetou popsát význam dotazu:

$Ey.(ZK(x,y)) \wedge \Box(\text{not}(Zap(x,y) \vee Exp(x,y)))$

ZK(a,b) - znamená že student a získal v daném roce zkoušku z předmětu b

Zap(a,b) - znamená že student a získal v daném roce zápočet z předmětu b

Exp(a,b) - znamená že student a byl ze zápočtu pro předmět b v daném roce omluven, nebo předmět zápočet nemá

E - existenční kvantifikátor

\wedge - konjunkce ("a")

\vee - disjunkce ("nebo")

not - logická negace

\Box (vyplněný čtvereček) - spojka temporální výroky. logiky "platilo vždy v minulosti"

všichni studenti, kteří udělali zkoušku z předmětu, aniž by z něj měli zápočet

Čas platnosti říká, ve kterém období je daný fakt pravdivý v modelovaném světě

-v DB s časem platnosti je možné tento čas modifikovat, dotazovat se na historii

Pro každé r_i definujeme relaci R_i tak, že:

- $R_i = \{ (t, a_1, \dots, a_k) : (a_1, \dots, a_k) \text{ patří do } r_i \text{ in } D_t \}$

- Struktura temporální databáze s časovými razítky

- $(D, \equiv, T, <, r_1, \dots, r_n)$

- konečná instance ro nad D, T

- časová doména

- konečná instance ro nad D

-čas je jen jeden z typů, ale je součástí daného uspořádání

integritní omezení v temporalních DB a jak se resi/implementují (bez formálních definic...)

uzavřené formule prvního řádu temporálního dotazovacího jazyka

- Použití integritních omezení
 - zachycení sémantiky DB aplikace
 - důvod zavedení je ukládání jen "významných" dat
 - návrh DB - normální formy - dobrá schémata bez anomálií a dobrá dekompozice
- Historie H splňuje omezení O jestliže je O pravdivé v každém stavu H
- Konečná historie H potenciálně splňuje omezení O jestliže může být rozšířena do nekonečné historie tak, že splňuje O
- Důvod zavedení: ukládání pouze "významných" dat

uplná formální definice generického dotazu (možnost bonusových bodů za příklad kdy dotaz není generický)

- dotaz f je generický vzhledem k $\{I, II\}$ pokud platí – $\|D1\| = \|D2\| \supset \|fD1\| = \|fD2\|$

Příklad

- $R^{D1} = \{([0,3], a)\}$
- $R^{D2} = \{([0,2], a), ([1,3], a)\}$
- $\exists i, j. \exists x (R(i, x) \wedge R(j, x) \wedge i \neq j)$ platí v D_2 , ale nikoliv u D_1 - tedy není generický

omezovaná proměnná v deduktivních DB - popis a její vliv na dotaz (-odstranění zdroje nekonečnosti?)

- každá proměnná na pravé straně pravidla je omezovaná
- každá proměnná porovnávaná s konstantou na rovnost (..je to tak v slajdech a je to imho podstatný rozdíl pozn. eurk0) je omezovaná
- každá proměnná porovnávaná na rovnost s omezovanou proměnnou je omezovaná

vliv na pravidlo: pravidlo je bezpečné, pokud jsou všechny jeho proměnné omezované

2011/2012

2. opravný

XML v Oracle 10g

- Typ XMLType - odpovídá standardnímu typu XML
- SQL funkce a operátory pro práci s XML
- Podpora XML Schema

- Dualita XML a SQL - lze používat SQL operace nad XML daty a naopak
- Podpora dotazování SQL/XML, XPath, XQuery
- Organizace dat - hierarchická struktura pomocí XML DB Repository

Indexování v temporalních DB

Indexace je problém, chceme-li například najít intervaly, které mají neprázdný průnik s jiným

- R-Tree (viz prostorové DB)
- AP-Tree (index jen pro přidávání dat, ISAM a B+-tree)
- Time Index
 - na začátku a konci intervalu uloží seznam dalších intervalů, které obsahují tento okamžik
 - nad těmito body postav B-Tree

DB obojího času + příklad temporalního dotazu

- ukládá čas platnosti i čas transakce
- pouze připojuje -> Nemění údaje od/do, ale přidá nový záznam s opravenými hodnotami.
- k historii navíc obsahuje historii změn (tabulka platného času + 2x tabulka transakce (čas vytvoření, čas zneplatnění))
- Tabulka s platnými časy
 - Atribut čas platnosti (od/do)
 - Dovoluje modifikace. Obsahuje 1 záznam pro každou změnu.
 - Dotazy do historie
- Transakční tabulka
 - Atribut čas vložení/smazání
 - Dovoluje ROLLBACK v dotazu

Co je upravené pravidlo

Upravené predikáty

- vzniknou z predikátů tak, že
 - konstanty jsou přepsány na proměnné a jsou pro ně přidány podcíle
 - opakované proměnné A rozdělíme na dvě A1, A2 a přidáme pravidlo $A1 = A2$
- je-li pravidlo bezpečné potom i upravená verze je bezpečná
- pravidlo i jeho upravená verze jsou splnitelná pro stejné hodnoty

Datové typy a operace v relační algebře prostorových DB

- GEO - všechny geometrické objekty
 - POINT - bod
 - EXT - extend (extended object) - objekt který není bezrozměrný

- LINE - lomená úsečka
- REG - region = oddíl - polygon bez děr, jehož hranice sebe samu neprotíná
 - AREA - vzájemně se nepřekrývající regiony (jejich průnik je vždy prázdný) (ohraničená plocha?)
 - PGON - obecné regiony, mohou se vzájemně překrývat (pouze hranice bez plochy?)

Predikáty (operace jejichž výstupem je BOOL)

- POINT x POINT -> BOOL (je rovno/není rovno)
- LINE x LINE -> BOOL (je rovno/není rovno)
- REG x REG -> BOOL (je rovno/není rovno)
- GEO x REG -> BOOL (je uvnitř)
- EXT x EXT -> BOOL (mají neprázdný průnik)
- AREA x AREA -> BOOL (sousedí s)

Geometrické relace (operace jejichž výstupem jsou GEO)

- LINE* x LINE* -> POINT* (průnik, výstupem všechny body, kde se úsečky protínají)
- LINE* x REG* -> LINE* (průnik, výstupem výřezy lomených úseček)
- PGON* x REG* -> PGON* (průnik oblastí, jen jedna z nich může být nepřekrývající)
- AREA* x AREA* -> AREA* (překrytí)
- EXT* -> POINT* (uzly grafu)
- POINT* x REG -> AREA* (voronoi - rozdělení oblasti na nepřekrývající se části podle bodů)
- POINT* x POINT -> REL (nejbližší)

Operace vracející atomické objekty (jediný objekt)

- POINT* -> PGON (konvexní obálka)
- POINT* -> POINT (střed)
- EXT -> POINT (střed)

Operace vracející číslo

- POINT x POINT -> NUM (vzdálenost dvou bodů)
- GEO x GEO -> NUM (minimální nebo maximální vzdálenost objektů)
- POINT* -> NUM (průměr)
- LINE -> NUM (délka)
- REG -> NUM (plocha nebo obvod)

Ake typy pravidel pozname v deduktivnych db + u ktorých hrozi riziko bezpecnosti a kedy

bezpečná pravidla - obsahují na pravé straně proměnné z levé strany

- neodpoveda na otázku V.a.Z.

1. opravný

- Vysvětlit algoritmus R-Tree
- Popsat rozdíl relací, objektová, relace-objektová + DDL, DML, v jakém roce, ...
- Definice R-plochy a vnorení dvou R-ploch - už předtím
- Popsat deduktivní DB
- Co si ohledně deduktivní nerekurzivní db bez negace .. odvodit
- Co je shlukování - definice, popis, význam
- Problémy při implementaci prostorových DB - jaké (napsat v bodech bez řešení) + jaké máme možnosti jak to implementovat
- Popsat snimkovou DB

řádný

- Two level grid file u prostorových DB - už předtím
- Objektové rysy u SQL 1999 (a pozdějších)
- Simplexy (+ problémy při ukládání prostorových dat v DB)
- Tabulka platnosti + překlad nějakého temporálního dotazu
- Omezená proměnná a její využití v deduktivní DB
- Omezení historie v temporálních DB
- Minimální model, co způsobuje u DB s negací
- Generický dotaz

Generičnost dotazů = dotaz je generický, pokud jeho výsledek nezávisí na způsobu uložení dat v DB:

pokud je v db uložena fakta $(a, [0, 3])$ (a platí od 0 do 3) nebo $(a, [0, 2]), (a, [1, 3])$, tak v první případě se jedná jen o shluknutí intervalů pro fakt a
ale pro dotaz: $\exists i, j. \exists x (R(i, x) \ \&\& \ R(j, x)) \ \&\& \ i \neq j$ platí v druhém případě, ale v prvním jen díky shluknutí ne

- bonusová, o které všichni věděli jaká bude:) - NoSQL

2010/2011

1. opravný

- Co je to shlukování - popsat všechny pojmy
- Problematika ukládání prostorových dat v pc + návaznost na algebru a operace
- XML v Oracle 10g
- LSD tree
 - Adaptivní K-D Tree

- Výškově vyvážený strom
 - Local split decision
 - Externí adresářová stránka
 - Nejen pro prostorová data
- Tabulka s platným časem - vše + slovní popis nějakého zadaného dotazu
 - Temporální integritní omezení
 - K čemu je minimální model?

řádný

- V prostorových DB definujte R-Tree
- Uplne formalne popiste genericky dotaz v temporalnich databazich
- Vysvetlete pojem aproximace v prostorovych databazich
- S cim se poji pojem omezeni v temporalnich databazich
- Vypiste objektove rysy SQL99 a pozdejsi
- Definujte minimalni model v deduktivnich databazich
- Snimkova DB, a vysvtleni dotazu $\exists y. \text{Hosp}(x,y) \wedge \square(\neg(\text{Hosp}(x,y)) \wedge \square(\text{Hosp}(x,y)))$ pozn.
 $\text{Hosp}(a,b)$ - osoba a hospitalizovana v nemocnici
 - Vypise osoby ktore su v nemocnici hospitalizovane a predtym bol cas ze tam hospitalizovane neboli a este predtym bol cas ze hospitalizovane boli ... :D
 - Vypise osoby, ktore jsou hospitalizovane v nemocnici a jiz jednou v te stejne nemocnici byly hospitalizovany
- Co je to je upravene pravidlo a jak jej ziskat v deduktivnich databazich

Upravené predikáty

vzniknou z prediktátů tak, že

pro konstanty jsou přidány podcíle

opakované proměnné A rozdělíme na dvě A1, A2 a přidáme pravidlo $A1 = A2$

jeli pravidlo bezpečné potom i upravená verze je bezpečná

pravidlo i jeho upravená verze jsou splnitelná pro stejné hodnoty

Příklad

$\neg p(a,X,Y) :- r(X,Y).$

$p(X,Y,X) :- r(Y,X).$

•Upravená pravidla

$\neg p(U,V,W) :- r(V,W), U=a.$

$p(U,V,W) :- r(V,U), W=U.$

XML DB vs XML dokumenty, dotazování v XML.XML v orc10g III

typ XMLType - odpovídá standardnímu typu XML

SQL funkce a operátory pro práci s XML

Podpora XML Schema

Dualita XML a SQL - lze používat SQL operace nad XML daty a naopak

Podpora dotazování SQL/XML, XPath, XQuery

Organizace dat - hierarchická struktura pomocí XML DB Repository

v.z. tu sa pytam predsa na rozdiel medzi xml db a xml dokumentu....

simplexy

Jaké problémy se řeší při ukládání prostorových dat (ne jak se resi),

jaky byste zvolili zpusob ulozeni prostorovych dat a jaky by byl efekt tohoto ulozeni, navaznost - algebra a operace IIII

Omezení historie v temporálních DB

integritní omezení v temporalnich DB a jak se resi/implementuji (bez formalnich definic...) III

- integritní omezení u temporálních databází - obmedzenia su uzavrene formule prveho radu temporalneho dotazovacieho jazyka,
používajú sa pre zachytenie semantiky DB aplikácie a pre vhodný návrh DB v normálnych formách, snaha o dobré schéma bez anomálií a dobrú dekompozíciu
dôvod zavedenia je, aby sa ukládali len "významné" dáta

Tabulka platnosti + překlad nějakého temporálního dotazu II

minimalni a nejmensi model -vysvetlit a význam v jazyce s negací, co způsobuje u db s negací IIII

- Model je interpretace (ohodnocení všech proměnných) taková, aby po dosažení formulí byl výsledek pravdivý

- Minimální model:

+ nechť M_1, \dots, M_n jsou modely množiny S wffs (Well-Formed Formula Set)

+ M_k je minimální model takový, že:

M_k je podmnožinou M_j , $j \in \{1, \dots, n\} \setminus \{k\}$

Neexistuje M : M je modelem S a M je podmnožinou M_k

- problém v jazyce s negací:

$p(x)$: $\neg r(x) \text{ AND NOT } q(x)$

$q(x)$: $\neg r(x) \text{ AND NOT } p(x)$

pro DB: $\{r(1)\}$ dostaneme 2 minimální modely !

+ $S_1 = \{q(1), r(1)\}$

+ $S_2 = \{r(1), r(1)\}$

nejmenší model je model, který je minimální a je jenom jeden

Ake typy pravidiel pozname v deduktivnych db + u ktorých hrozi riziko bezpecnosti a kedy

nerekurzívne pravidla

– je možné ich usporiadať tak, že ak v $p_1 \dots p_n$ platí $p_i < p_j$, potom vedie cesta z i do j

-nesmú obsahovať negáciu

-pre každé pravidlo je spocítaná relácia tela predikátu, spoja sa všetky podciele

-výpočet samotného pravidla je projekciou relácie tela predikátu na premenné v hlavičke (+ dochádza k zjednoteniu výsledkov pre všetky kombinácie)

Rekurzivní pravidla

- používá stejné proměnné na pravé i levé straně výrazu. Vyhodnocování je pak mnohem obtížnější.
 - není možné uspořádat podcíle
 - Nerekurzivní predikát lze převést na dotaz v relační algebře.
 - Rekurzivní predikát je potřeba vyhodnocovat odspodu.
-

Cosí ohledně deduktivní nerekurzivní db bez negace .. odvodit

Co je upravené pravidlo

upravený predikát k predikátu p je nový predikát $p(X_1, \dots, X_k)$, kde

- X_j su různé proměnné
- ak je třeba, su zavedené nové
- a na nich su vystavane nové podcíle

možné upravy:

- pre konstanty su přidane nové podcíle
- opakované proměnné A rozdělíme na dvě A_1, A_2 a přidáme pravidlo $A_1 = A_2$

je-li pravidlo bezpečné potom i upravená verze je bezpečná

pravidlo i jeho upravená verze jsou splnitelná pro stejné hodnoty

Vyhodnocení nerekurzivních pravidel

- nesmí obsahovat negaci
- pro nerekurzivní program je možné uspořádat pravidla tak, že z každého pravidla existuje v grafu cesta do následujících pravidel

Vyhodnocení OUP (odvoditelně uložené predikáty)

- pro každé pravidlo je spočtena relace těla predikátu (jde o operaci spojení výsledků všech podcílů)
 - výpočet pravidla je pak projekcí relace těla predikátu na proměnné v hlavičce s tím, že dochází ke sjednocení výsledků pro všechny kombinace
 - podcíl je splněn pokud se v jeho relaci nachází n -tice s hodnotami parametrů
- =====

DB s časem platnosti -popis, vlastnosti a jednou větou popsat význam dotazu:

- jedná se o tzv. stavovou tabulku

- každý záznam je spjat s množinou všech disjunktních nesousedících intervalů, nebo okamžiků (tabulka událostí), kdy záznam platil, nebo došlo k události reprezentované záznamem
- přesnost časové informace je dáno při vytváření tabulky

$Ey.(ZK(x,y)) \wedge \Box(\text{not}(Zap(x,y) \vee Exp(x,y)))$

ZK(a,b) - znamená že student a získal v daném roce zkoušku z předmětu b

Zap(a,b) - znamená že student a získal v daném roce započít z předmětu b

Exp(a,b) - znamená že student a byl ze započtu pro předmět b v daném roce omluven, nebo předmět započít nemá

E - existenci kvantifikátor

\wedge - konjunkce ("a")

\vee - disjunkce ("nebo")

not - logická negace

\Box (vyplněny čtvereček) - spojka temporalní výroky logiky "platilo vždy v minulosti"

=====

BONUS: proč není vždy vhodné použít ACID (obecně povedomí o ACID nepředpokládejte) [5b]

Např. vyžadování konzistence DB ve všech okamžicích může být zbytečně složité a pomalé, oproti např. BASE modelu. (nosql slajd 12)

Bonus - porovnat časy nenalezení položky v kD a adaptivní kD Tree

Bonus: NoSQL

NoSQL jsou DB podporující nerelační datový model (např. klíč-hodnota, graf, ...), většinou jsou open source.

LSD Tree

Je to stejné jako adaptivní strom ale je vyvážený jen po dané místo - drží si v paměti jenom vyváženou část a pak buď to skočí na disk kde zkoumá sekvencně a nebo tam má externí stránku, kterou načte, v ní už je nějaký obecný podstrom (nevyvážený), tam provede pár jednoduchých porovnání.